

Wandeling door Maarssen-dorp

Speciaal voor bezoekers van Maarssen is er een wandelroute door het dorp uitgezet. Deze wandeling voert u langs de mooiste plekjes van Maarssen. In een tot anderhalf uur leert u de sfeer van dit prachtige dorp in de Vechtstreek aardig kennen. De wandeling begint op het Harmonieplein. Op het parkeerterrein achter dit plein kunt u eventueel uw auto parkeren.

Achter de openbare bibliotheek langslopend over de Harmonieweg, komt u uit op de Bolensteinsestraat. Hier gaat u naar links. Waar de Bolensteinsestraat overgaat in de Bolensteinseweg volgt u de weg naar links. U passeert Bolenstein.

Bolenstein werd in de veertiende eeuw gebouwd. In 1536 werd dit huis tot ridderhofstad verklaard. Ridderhofstad was alleen de aanduiding voor de woning met het bijbehorende erf van een riddermatige. Een riddermatige was lid van de erfelijke adelstand: de edelen. De riddermatigen hadden hun woning versterkt omdat zij zich moesten kunnen verdedigen tijdens oorlogen.

De woningen waren van steen gemetseld en daardoor veel sterker. Dat ridderhofsteden van steen gebouwd waren, is vaak nog te zien aan de naam: er komen dan woorden als stins of de uitgang -stein in voor. Dat is ook het geval bij Bolenstein. Bolenstein met voormalig koetshuis en tuinmanswoning is

herhaaldelijk verbouwd. De laatste restauratie is in 1999 gestart en in 2003 nog in volle gang.

U houdt Bolenstein en het afgesloten park aan uw rechterhand en passeert even verderop twee huizen die met witte letters op een groene luifel een stukje familiegeschiedenis of levensfilosofie tentoonstelt: Jan bedenckt 't Piet volbrengt 't Klaesgjenlaekt 't Ach wat Maekt 't.

Dit pand 'Vijzelhove' werd in 1885 gebouwd en lag oorspronkelijk op het terrein van Bolenstein. De linker woning is inmiddels weer bij het terrein betrokken.

Aan het eind van deze straat komt u bij de Straatweg. Hier steekt u over zodat u langs het fietspad kunt lopen. U gaat direct na het oversteken naar rechts. Na ongeveer 250 meter ontmoeten de Vecht en de Straatweg elkaar. U steekt de Straatweg weer over en gaat naar rechts de Wilhelminaweg in. Een eerste kennismaking met het echtfront van Maarssen. U passeert nu de zijkant van Bolenstein. In 2003 is er een speedijzeren hekwerk geplaatst.

Aan het balkon ziet u het wapenschild, met helm gedekt, van Bolenstein bevestigd. Het wapen ziet er als volgt uit: een in vieren gedeeld schild waarvan vlak één en vier in geel met daarop een zilveren lelie, vlak twee en drie in geel met daarop een gouden leeuw. Ditzelfde prijkt ook op de hoofddeur. Dit is het wapen van het geslacht Bole, de eerste bezitters van Bolenstein.

U volgt rechtuit de Schippersgracht. De rijen gevels aan beide zijden van de Vecht leveren een aardig beeld op door hun afwisseling van vormen en maat. U loopt door tot de brug. Rechts voor u ziet u de Rooms Katholieke kerk.

Deze Heilige Hart Kerk is in 1885 ontworpen door Alfred Tepe en is recentelijk gerestaureerd.

De 65 meter hoge toren is met luchtbogen verbonden aan een driebeukig kerkschip. Het oorspronkelijk neogotisch kerkinterieur is tijdens de zestiger jaren vervangen door een modernere kerkinrichting. In de toren hangen 40 klokken, gegoten in 1948/1949. De toren is helaas niet toegankelijk. De kerk is recentelijk gerestaureerd.

U gaat naar links de brug over. Als u even op de brug blijft staan, heeft u een mooi uitzicht naar twee kanten. Na de brug gaat u weer naar links, de Herengracht op.

De Herengracht heeft een statig karakter door de herenhuisen, die grotendeels uit de achttiende eeuw dateren. Deze rij aaneengesloten huizen verschillen van elkaar in de manier waarop de deuren zijn omlijst en versierd. Ook zijn er verschillen in de vensters.

U loopt verder en aan uw rechterhand ziet u een hek met twee stenen pilaren die de naam 'Raadhoven' dragen.

Dit herenhuis werd in ± 1659 gebouwd. In 1978/1979 is het huis zowel binnen als buiten gerestaureerd. Het hekwerk van Raadhoven is één van de oudste hekwerken van de Vechtstreek.

U vervolgt uw weg. Daar waar de verharding ophoudt, vervolgt u uw weg op het onverharde jaagpad langs de Vecht.

U passeert even later het hek van de oude buitenplaats

Doornburgh. U komt er straks nog een keer aan de andere kant langs.

De naam Doornburgh is waarschijnlijk afgeleid van de doornhagen in de zeventiende eeuw, die rond deze buitenplaats en

Goudestein, de buitenplaats die u zo tegenkomt, waren aangeplant. Wanneer Doornburgh precies is gesticht, is niet bekend. In ieder geval dateert het huis van voor 1700. Het oude Doornburgh voldeed met zijn eenvoudige vormen in de achttiende eeuw niet meer. Het huis werd in zijn geheel gemoderniseerd.

In 1957 werd het landgoed eigendom van de Kanunnikessen van het Heilige Graf. Het vroegere koetshuis en de tuinmanswoning werden omgebouwd voor huisvesting van een instituut. Het oorspronkelijke landhuis Doornburgh werd bestemd tot 'hospitum', een gastenverblijf.

In 1965 betrokken de zusters, die eerst in het landhuis woonden, het nieuwgebouwde klooster. Dit klooster kreeg de naam 'Priorij Emmaus'; 'Indachtig de leerling van de Heer, die met Hem op weg waren naar Emmaus na zijn verrijzenis, zij voelden zich met deze discipelen van de Heer verwant.'

Het klooster is een bijzonder voorbeeld van de Bossche school. Het is ontworpen door Jan de Jong en Dom van der Laan verzorgde het interieur. Het klooster heeft een R-vormige plattegrond en een plat dak.

Het hek van Doornburgh is zeer bijzonder. De pijlers van het hek werden bekroond door twee ronde ijzeren torens, waaruit doorntakken omhoog staken. Deze doorntakken symboliseren het landgoed. De zon boven de naamband duidde op de naam van de eigenaar die het liet plaatsen: Willem van Son. Het hek wordt momenteel gerestaureerd.

Aan de overkant van de Vecht ziet u een witte theekoepel. Dit is een woning die recent gebouwd is in de vorm van een ouderwetse theekoepel. Even verderop komt u langs het botenhuisje dat ligt aan de rechts aftakkende Timmermanslaan. Dit huis werd in de achttiende eeuw over een sloot gebouwd. In 1975 werd het omgebouwd tot woonhuis.

Gemeente
Maarssen

Het vermoeden bestaat dat dit huis vroeger bij de buitenplaats Elsenburg hoorde en deze lag tussen de buitenplaatsen Goudestein en Doornburgh. Elsenburg is nu een boerderij aan de Klokjeslaan.

Goudestein is een van de mooiste voorbeelden van wat de zeventiende eeuw via rijke kooplieden de Vechtstreek heeft gebracht aan bouw-kundige pracht en praal. Goudestein werd

gebouwd in 1628 in opdracht van familie Huydecoper. Deze buitenplaats is momenteel in gebruik als gemeentehuis.

Voor huisvesting van de ambtenaren van de gemeente is naast Goudestein een nieuw kantoor gerealiseerd. U loopt straks nog een keer aan de andere kant langs Goudestein. Voorbij Goudestein ziet u een huis (en hek). Moeilijk leesbaar zijn de gouden naamletters op het groene smeedijzeren hek: Vegtoever. Tegenwoordig heet het huis Vechtoever. De particuliere eigenaar heeft het huis en de tuin grotendeel in de oude staat hersteld.

Omdat de Vecht vroeger de belangrijkste transportweg was, liggen alle buitenhuizen erlangs met hun mooie kant naar de rivier toe. Vechtoever is de enige buitenplaats die de entree aan de andere kant heeft, de kant van de Diependaalsedijk. U komt hier straks langs.

Bij Vechtoever hoort een theekoepel. Deze staat een stukje verderop. In de tweede helft van de achttiende eeuw werd dit gebouwtje gebouwd. Vroeger werd het dak van de koepel afgesloten door een houten balustrade maar door een brand in 1920 is deze verdwenen.

U passeert een rij woonboten en u komt even later uit op de Diependaalsedijk. U gaat naar rechts en na een paar honderd meter volgt u de Diependaalse dijk met de bocht mee naar rechts. U benadert nu de Maarssense buitenplaatsen van de landkant. Als eerste Vechtoever en een stukje verderop aan uw linkerhand Mariënhof.

Mariënhof is een klein buitenhuis, gebouwd in de achttiende eeuw. Het huis is waarschijnlijk genoemd naar de echtgenote van Huydecoper, Maria Coymans. Oorspronkelijk stond op dit huis een klokje. Aan dit klokje heeft de Klokjeslaan, de eerste straat na Mariënhof, haar naam te danken.

Tegenover dit huis bevindt zich het inrijhek dat in vergulde letters de naam 'Goudestein' draagt. De pijlers van dit hekwerk en de ingangsdam werden nog niet zo lang geleden gerestaureerd, evenals de buitenplaats Goudestein zelf. Loopt u gerust het hek door en bekijkt u het park en de prachtige gebouwen. Het park rondom Goudestein is vrij toegankelijk van zonsopgang tot zonsondergang. In dit park bevinden zich ook het Museum Maarssen dat woensdag van 13.00 tot 17.00 uur geopend is, en het Nederlands Droogisterij Museum, dat in de periode van 1 mei tot 31 oktober van dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur en op zondag van 13.00 tot 17.00 uur geopend is.

Goudestein werd in 1628 gebouwd en was een van de eerste buitenverblijven in de vechtstreek. In 1754 werd het huis, dat eigendom was van de familie Huydecoper, verbouwd. Een blauwe gevelsteen in de voorgevel van het gebouw herinnert aan deze gebeurtenis. De tekst op deze steen luidt:

'Willem Huydecoper
oudt 10 jaren en 8 maanden
heeft de eerste steen
van dit bouw gelegd
op de 5^e October des Jaars 1754'

Tot in 1911 bleef Goudestein het eigendom van de familie Huydecoper. Daarna is het in verschillende handen geweest en heeft Goudestein een tijdje leeg gestaan. In 1955 kocht de gemeente Maarssen Goudestein en werd de buitenplaats gerestaureerd. In 1961 werd Goudestein het gemeentehuis van Maarssen.

Het nieuwe gemeentekantoor naast Goudestein is ontworpen door architectenbureau Snelder uit Maastricht. Het grote bouwvolume is opgedeeld in een vijftal 'schijven' die in hoogte en lengte van elkaar verschillen. De schijven zijn verschoven naast elkaar gezet. Hierdoor is een bouwmassa ontstaan die in zijn onderdelen noch in zijn geheel Goudestein en de bijgebouwen domineert. De kopgevels die men vanaf de Vecht ziet, blijven door schaal en maat ondergeschikt aan Goudestein en laten aan dit gebouw de voornaamste plaats die het toekomt.

U verlaat Goudestein weer door het inrijhek en gaat gelijk recht. U loopt langs Doornburgh en u gaat de vierde straat links, de Pieter de Hooghstraat, in.

U loopt naar het tweede belangrijke plein van Maarssen: het Pieter de Hooghplein. Dit plein vormt de afsluiting van het centrum aan de noordkant.

Het plein wordt omsloten door nieuwbouw en wordt gebruikt voor activiteiten zoals de wekelijkse markt en de jaarlijkse kermis. U gaat dezelfde weg terug door de Pieter de Hooghstraat, steekt over en komt zo in de Kaatsbaan. Aan het einde van deze winkelstraat komt u weer bij de Vechtbrug. Voor de brug gaat u naar links, de Langegracht op. Aan uw linkerhand komt u een van de kleinste steegjes in Nederland tegen, de Stokmansteeg. Wandelt u verder tot voorbij de eerstvolgende rivierbocht, ongeveer voor het witte Huis Ten Bosch en kijkt u dan terug op de bebouwing van de Langegracht. Dan ziet u een van Utrechts mooiste beschermde dorpsgezichten.

Wandeling door Maarssen-dorp

Ook aan de Langegracht staan herenhuizen, alleen van bescheidener formaat en allure dan de huizen aan de Herengracht. De huizen verschillen onderling in daken en gevels.

Huis Ten Bosch werd in 1627 het eigendom van Pieter Bolten. Het is vrijwel zeker dat deze Bolten tussen 1627 en 1629 het tegenwoordige huis liet bouwen door Jacob van Campen. Tot 1922 bleef Huis Ten Bosch in particulier handen. In dat jaar kocht de gemeente Maarssen het huis om het in te richten als gemeentehuis. Veertig jaar later verkocht de gemeente het huis aan de Utrechtse antiquair Jacob Gieling. Deze bracht het huis in de staat waarin het zich nu bevindt.

Vroeger had Huis Ten Bosch een luidklok met daarin gegoten 'Soli deo Gloria 1758'. Verder was erin gegraveerd 'T Schip de Jonge Jan'. In 1962 heeft de gemeente deze klok meegenomen en de klok bevindt zich nu in het Museum Maarssen.

U loopt verder langs de Vecht tot u bij de brug komt. U gaat rechtsaf de brug over en u volgt de

Parkweg met de bocht mee naar links. U gaat de derde straat aan uw rechterhand in, de Kerkweg. Deze weg is bebouwd met mooie heren-huizen en villa's uit de 19^e eeuw. Aan de linkerkant van deze weg staat de Nederlandse Hervormde Kerk: de St. Pancratius.

Rond 1200 heeft men een kerk gebouwd, waarvan nu alleen nog maar de tufstenen toren over is. In 1519 werd er een nieuw kerkgebouw aan de toren gebouwd. Ter herinnering werd in de muur van het koor een gedenksteen aangebracht met het volgende opschrift: 'Anno millesimo quingentesimo decimo nono, mensis marci XV Spinterus de Nieweroy, vir nobilis egregiusque, huic operi primum lapidem supposuit.'

Wandeling door Maarssen-dorp

Deze tekst betekent: 'In het jaar 1519 den 15^e maart legde de edele en doorluchtige heer Splinter van Nijenrode den eersten steen op dit werk.'

U vervolgt de Kerkweg tot het punt waar deze afbuigt naar links. U slaat hier rechtsaf en loopt weer richting het Harmonieplein. U bent weer terug op de plek waar uw wandeling begon.

Wij wensen u nog een prettig verblijf in de gemeente Maarssen. Gaat u nu al weer weg, dan hopen wij u weer snel te mogen begroeten.

Tot ziens in Maarssen.